C/2024/6817

2024.11.29.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2024. október 21.)

Franciaország gazdaság-, költségvetési, foglalkoztatás- és strukturális politikájáról

(C/2024/6817)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre [2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet [3], amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: az Eszköz), 2021. február 19-én lépett hatályba. Az Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosítva. A gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterének prioritásaival összhangban az Eszköz segít elérni a gazdasági és társadalmi helyreállítást, valamint végrehajtani a fenntartható reformokat és beruházásokat, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítását, valamint a tagállamok gazdaságának reziliensebbé tételét szolgáló reformokat és beruházásokat. Közép- és hosszú távon szintén segít megerősíteni az államháztartás helyzetét, valamint fellendíteni a növekedést és a munkahelyteremtést, javítani az Unión belüli területi kohéziót, és támogatni a szociális jogok európai pillérének folytatódó végrehajtását.

(2) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet [4] (a továbbiakban: REPowerEU-rendelet) célja fokozatosan megszüntetni az Unió függőségét az orosz fosszilistüzelőanyag-behozataltól. Ez segítene elérni az energiabiztonságot és diverzifikálni az Unió energiaellátását, növelve ugyanakkor a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitásokat és az energiahatékonyságot. Franciaország a REPowerEU

[1] HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
[2] HL L 306, 2011.11.23., 25. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
[3] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
[4] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

célkitűzéseinek elérését elősegítő kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében új REPowerEU-fejezettel egészítette ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét.

(3) 2023. március 16-án a Bizottság kiadta „Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra” című közleményt annak érdekében, hogy megalapozza a szakpolitikai döntéseket, és megteremtse a növekedés fokozásához szükséges keretfeltételeket. A közlemény kilenc egymást kölcsönösen megerősítő tényező tekintetében határozza meg a versenyképesség keretfeltételeit. Az említett tényezők közül a magántőkéhez való hozzáférés, a kutatás és innováció, az oktatás és a készségek, valamint a működő egységes piac emelkedik ki a reformok és a beruházások alapvető szakpolitikai prioritásaiként a jelenlegi termelékenységi kihívások kezelése, valamint az Unió és tagállamai hosszú távú versenyképességének fokozása céljából. 2024. február 14-én a Bizottság kiadta „Az egységes piac aktuális helyzete: az egységes piacról és a versenyképességről szóló 2024. évi éves jelentés” című közleményt. Az említett közlemény részletesen ismerteti az európai egységes piac versenyképességi erősségeit és kihívásait, a beazonosított kilenc versenyképességi tényező szerint követve az éves fejleményeket.

(4) 2023. november 21-én a Bizottság elfogadta a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentést, megadva a gazdaságpolitikai koordináció 2024. évi európai szemeszterének startját. 2024. március 22-én az Európai Tanács jóváhagyta a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait, amelyek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziója köré összpontosulnak. 2023. november 21-én a Bizottság – az 1176/2011/EU rendelet alapján – elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2024. évi jelentést is, amelyben Franciaországot azon tagállamok egyikeként azonosította, amelyeket érinthet az egyensúlyhiány, vagy fennáll ennek kockázata, és amelyek tekintetében részletes felülvizsgálatra volna szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a Franciaország 2024. évi költségvetésiterv-javaslatára vonatkozó véleményt. A Bizottság az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott és a 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2024. április 12-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást ([5]) (a továbbiakban: az euroövezetről szóló, 2024. évi ajánlás) és 2024. március 11-én az együttes foglalkoztatási jelentést.

(5) 2024. április 30-án hatályba lépett az Unió új gazdasági kormányzási kerete. A keret magában foglalja a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről szóló, új (EU) 2024/1263 rendeletet, a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló, módosított 1467/97/EK tanácsi rendeletet ([6]) és a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló, módosított 2011/85/EU irányelvet ([7]) is. Az új gazdasági kormányzási keret célkitűzései: reformok és beruházások végrehajtásával előmozdítani a rendezett és fenntartható államháztartást, a fenntartható és inkluzív növekedést, valamint a rezilienciát, továbbá megelőzni a túlzott költségvetési hiányt. Az új gazdasági kormányzási keret előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást is, és fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, hatékonyabb és következetesebb végrehajtással kombinálva mindezt. Minden egyes tagállamnak nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet kell benyújtania a Tanácsnak és a Bizottságnak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv a tagállam költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazza, a nemzeti törvényhozási ciklus rendes hosszától függően, 4 vagy 5 éves tervezési időhorizontra vonatkozóan. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervekben foglalt nettó kiadási ([8]) pályának meg kell felelnie az (EU) 2024/1263 rendelet követelményeinek, többek között azon követelményeknek, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy annak a bruttó hazai termék (GDP) 60 %-a alatti prudens szinten kell maradnia, továbbá az államháztartási hiányt középtávon a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, illetve az alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható. Az említett nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek elkészítésének támogatása céljából a Bizottság 2024. június 21-én iránymutatást tett közzé a tagállamok által a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terveikben és az elért eredményekről szóló éves jelentéseikben nyújtandó információkra vonatkozóan. Az (EU) 2024/1263 rendelet 5. és 36. cikkének megfelelően a Bizottság – adott esetben – referenciapályát és technikai információkat továbbított a tagállamok számára. A tagállamoknak 2024. szeptember 20-ig kell benyújtaniuk nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terveiket, kivéve, ha a tagállam és a Bizottság megállapodik a határidő észszerű időtartammal történő meghosz-

([5]) A Tanács ajánlása (2024. április 12.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C, C/2024/2807, 2024.4.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) A Tanács 2011/85/EU irányelve (2011. november 8.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről (HL L 306., 2011.11.23., 41. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontjában meghatározott „nettó kiadás”: i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadás.

szabbításáról. A tagállamok – a nemzeti jogi keretükkel összhangban – megvitathatják a középtávúterv-tervezetüket a nemzeti parlamentjükkel, felkérhetik a független költségvetési intézményeket véleménynyilvánításra, valamint konzultációt folytathatnak a szociális partnerekkel és más nemzeti érdekelt felekkel.

(6) 2024-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az Eszköz végrehajtásával összhangban alakul. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása továbbra is elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek segítenek hatékonyan kezelni az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét. A 2019., 2020., 2022. és 2023. évi országspecifikus ajánlások ugyanolyan relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

(7) Franciaország 2021. április 28-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke értelmében a Bizottság – az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. 2021. július 13-án a Tanács elfogadta a Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát ([9]), amelyet az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése alapján 2023. július 14-én módosítottak a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulás aktualizálása, valamint a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából ([10]). A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság – az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban – határozatot fogadjon el, amely megállapítja, hogy Franciaország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldkövek és célok terén ne következzen be visszalépés.

(8) Franciaország 2024. május 2-án – az 1466/97/EK tanácsi rendelet ([11]) 4. cikkének (1) bekezdésével összhangban – benyújtotta a 2024. évi nemzeti reformprogramját és 2024. évi stabilitási programját. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2024. évi nemzeti reformprogram Franciaországnak a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról szóló, félévenkénti jelentését is tükrözi.

(9) 2024. június 19-én a Bizottság közzétette a Franciaországra vonatkozó, 2024. évi országjelentést. Ebben értékelte a Tanács által 2019 és 2023 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Franciaország által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Franciaország általi végrehajtását. Az említett elemzés alapján az országjelentés hiányosságokat azonosított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokat illetően, valamint újonnan felmerült és kialakulóban lévő kihívásokat. A jelentés szintén értékelte a Franciaország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása és a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(10) A Bizottság – az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján – Franciaország vonatkozásában részletes felülvizsgálatot végzett. A Bizottság szolgálatai által az említett rendelet alkalmazásában Franciaország makrogazdasági sebezhetőségeire vonatkozóan készített értékelés főbb megállapításait 2024 áprilisában tették közzé. 2024. június 19-én a Bizottság megállapította, hogy Franciaország esetében már nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány. A szakpolitikai intézkedések mindenekelőtt segítettek csökkenteni a versenyképességgel kapcsolatos, határokon átnyúló jelentőségű sebezhetőségeket alacsony termelékenységnövekedés mellett, de az erőfeszítéseket folytatni kell, miközben az államadósság magas szintjéhez kapcsolódó sebezhetőségek továbbra is fennállnak. Az áralapú versenyképesség 2021 óta kedvezően alakult, részben a kereskedelmi partnerekhez viszonyítva alacsonyabb inflációnak köszönhetően. A költség-versenyképességi eredmények azonban vegyesek voltak, mivel a Covid19-válságot követő átmeneti tényezők – többek között egyes kulcsfontosságú ágazatokban a tartós munkaerő-tartalékolás, valamint a foglalkoztatás növelését célzó szakpolitikai intézkedések – visszafogták a munkatermelékenységet. Ezek az elmúlt években a foglalkoztatás erőteljes növekedését eredményezték. A munkatermelékenység és a versenyképesség várhatóan javulni fog a jövőben, amit a tervezett beruházások és reformok is segítenek, aminek köszönhetően várhatóan csökken az adósságállomány. A magánszektor adósságállománya a Covid19-válság alatt jelentősen nőtt, de ezt egyfelől a háztartások megtakarítási rátájának emelkedése kísérte, másrészt a vállalkozások tőkeellátottsága és likviditási tartaléka is javult, amelyet most használnak fel. A vállalati beruházások hitelezése a szigorodó pénzügyi feltételek ellenére is dinamikus maradt. A GDP-arányos államadósság 2021 óta valamelyest

([9]) ST 10162/21 INIT és ST 10162/21 ADD 1.

([10]) A Tanács végrehajtási határozata (2023. július 14.) a Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. július 13-i végrehajtási határozat módosításáról (ST 11150/23 INIT és ST 11150/23 ADD 1).

([11]) A Tanács 1466/97/EK rendelete (1997. július 7.) a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról (HL L 209., 1997.8.2., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

csökkent, és 2023-ban éppen csak meghaladta a 110 %-ot. Az előrejelzések szerint 2024-ben nagyjából stabil marad, de a továbbra is magas költségvetési hiányok közepette 2025-ben ismét növekedni fog, változatlan szakpolitikát feltételezve. Az alacsony termelékenységnövekedés mellett a versenyképességgel kapcsolatban azonosított sebezhetőségekre adott szakpolitikai válaszlépések nagyjából megfelelőek voltak, és az elkövetkező években várhatóan támogatni fogják a termelékenység növekedését, de folytatni kell az erőfeszítéseket. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása hozzá fog járulni a versenyképességi kihívások további kezeléséhez, egyúttal fokozni fogja a termelékenység növekedését. Bár tettek szakpolitikai lépéseket az államháztartás megerősítésére, egyértelműen további erőfeszítésekre van szükség a magas államadósság csökkentéséhez. A megreformált Stabilitási és Növekedési Paktum, beleértve a túlzott hiány esetén követendő eljárás alkalmazását is, megfelelő és erős felügyeleti mechanizmust kínál a költségvetési fenntarthatósági kockázatok kezelésére.

(11) Az Eurostat által hitelesített adatok szerint Franciaország GDP-arányos államháztartási hiánya a 2022. évi 4,8 %-ról 2023-ban 5,5 %-ra nőtt ([12]), míg a GDP-arányos államadósság a 2022. év végi 111,9 %-ról 2023 végén 110,6 %-ra csökkent. A „2024. évi költségvetés-politikai iránymutatás" című, 2023. március 8-i bizottsági közleményben foglalt bejelentésnek megfelelően a Bizottság – a 2023. évi tényadatok alapján – a meglévő jogi rendelkezésekkel összhangban megteszi az első lépést a hiányalapú túlzotthiány-eljárás megindítása céljából. 2024. június 19-én a Bizottság a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést adott ki. Az említett jelentés értékelte Franciaország költségvetési helyzetét, mivel az államháztartási hiány 2023-ban meghaladta a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A jelentés arra a következtetésre jutott, hogy – az említett értékelés fényében és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak a Szerződés 126. cikkének (4) bekezdése alapján kifejezett véleménye mérlegelését követően – a Bizottság 2024 júliusában Franciaországra vonatkozóan a túlzotthiány-eljárás megindítását szándékozik javasolni, arra téve javaslatot, hogy a Tanács – a Szerződés 126. cikke (6) bekezdése alapján – fogadjon el határozatot a túlzotthiány-helyzet franciaországi fennállásának megállapításáról.

(12) A Tanács 2022. július 12-én azt ajánlotta ([13]), hogy Franciaország 2023-ban folytasson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedését a potenciális kibocsátás középtávú növekedése alatt tartja ([14]), figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Az ajánlás azt is tartalmazta, hogy Franciaországnak készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. A Tanács azt is ajánlotta, hogy Franciaország bővítse a zöld és a digitális átállásra, valamint a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, többek között az Eszköz és más uniós források felhasználásával. A Bizottság becslései szerint 2023-ban a költségvetési irányvonal ([15]) restriktív volt – a GDP 0,5 %-ának felelt meg –, magas inflációs környezetben. A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése a GDP 0,3 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorolt a költségvetési irányvonalra, és összhangban volt a 2022. július 12-i tanácsi ajánlással. Az Eszköz és más uniós alapok keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP 0,4 %-át tették ki. A nemzeti finanszírozású beruházások 2023-ban a GDP 4,1 %-át tették ki, ami 2022-höz képest 0,1 százalékpontos növekedést jelent. Franciaország addicionális beruházásokat finanszírozott az Eszközből és más uniós alapokból. Finanszírozta a zöld és a digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra – például a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénmegoldások fejlesztésére és ipari alkalmazására – irányuló közberuházásokat, a fenntartható mezőgazdasági rendszerekre irányuló innovációs projekteket, az újrafeldolgozott anyagokat, az innovatív épületeket, a mobilitás digitalizációját és dekarbonizációját, valamint az épületek termikus felújítására irányuló beruházásokat. E közberuházásokat részben az Eszközből és más uniós alapokból finanszírozzák.

(13) A 2024. évi stabilitási programban a költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2024-ben 1,0 %-os és 2025-ben 1,4 %-os reál-GDP-növekedést prognosztizál, ugyanakkor a fogyasztói árindexszel mért inflációt 2024-ben 2,5 %-ra és 2025-ben 1,7 %-ra prognosztizálja. A GDP-arányos államháztartási hiány 2024-ben várhatóan 5,1 %-ra, 2025-ben pedig a GDP 4,1 %-ának megfelelő szintre csökken, míg a GDP-arányos államadósság 2024 végére várhatóan 112,3 %-ra és 2025 végére 113,1 %-ra emelkedik. 2025 után – az előrejelzések szerint – az államháztartási hiány fokozatosan csökken: 2026-ban a GDP 3,6 %-ára, 2027-ben pedig a 2,9 %-ára. Ezért az államháztartási egyenleg – a tervek szerint – 2027-ban a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott

([12]) A hiány 2023-as növekedését főként a jelentős bevételkiesések és – kisebb mértékben – a vártnál kisebb növekedés okozta.
([13]) A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Franciaország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról (HL C 334., 2022.9.1., 79. o.).
([14]) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése alapján Franciaország esetében a potenciális kibocsátás középtávú növekedése nominális értéken 2023-ban 6,4 %-ra tehető, a tízéves átlagos potenciális reálnövekedési ráta és a 2023. évi GDP-deflátor alapján.
([15]) A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma. Mind a nemzeti finanszírozású, mind az uniós költségvetésből finanszírozott költségvetési politikákból eredő gazdasági impulzus értékelésére irányul. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó elsődleges kiadások változása közötti különbözetként mérhető (és az elsődleges kiadások nem tartalmazzák a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket sem), de az elsődleges kiadások tartalmazzák az Eszköz és más uniós alapok keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások (*grants*) által finanszírozott kiadásokat. A mutató negatív előjele expanzív, pozitív előjele pedig restriktív költségvetési politikát jelent.

hiány-referenciaérték alá kerül. Viszont 2025 után – az előrejelzések szerint – a GDP-arányos államadósság 2026-ra fokozatosan a GDP 112,9 %-ára, 2027-ben 112,0 %-ra csökken.

(14) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2024-ben 0,7 %-kal, 2025-ben pedig 1,3 %-kal nő, és a harmonizált fogyasztói árindex (HICP) alapján mért infláció 2024-ben 2,5 %-on, 2025-ben pedig 2,0 %-on áll majd.

(15) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2024-re a GDP 5,3 %-ának megfelelő államháztartási hiányt prognosztizál, míg a GDP-arányos államadósság 2024 végére 112,4 %-ra nő. A 2024. évi hiány csökkenése főként a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedések többségének visszavonását és a GDP 0,3 %-át kitevő, 2024 februárjában elfogadott kiadásmegtakarítást tükrözi, amit részben ellensúlyoz az államadósság kamatfizetéseinek jelentős, a GDP mintegy 2,0 %-ának megfelelő mértékű növekedése, ami az új kötvénykibocsátások magasabb kamatlábaival indokolható. Emellett az előrejelzés magában foglalja az energiatermelőkre és az energiával kapcsolatos rendkívüli pénzügyi nyereségre kivetett rendkívüli adónak a GDP 0,1 %-át kitevő hatását is. A GDP-arányos államadósság 2024. évi növekedése főként a magas elsődleges hiány és a növekvő kamatfizetések hatását tükrözi, miközben a nominális növekedésből eredő adósságcsökkentő hatás mérsékeltebb lenne, mint az elmúlt években. A Bizottság becslései alapján a költségvetési irányvonal az előrejelzés szerint 2024-ben a GDP 1,1 %-ával szűkül.

(16) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokkal (*grants*) finanszírozott kiadások nagysága 2024-ben várhatóan a GDP 0,2 %-a, hasonlóan a 2023. évi 0,2 %-hoz. Az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokkal finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat fognak lehetővé tenni anélkül, hogy közvetlen hatást gyakorolnának Franciaország államháztartási egyenlegére vagy államadósságára.

(17) A Tanács 2023. július 14-én azt ajánlotta ([16]), hogy Franciaország folytasson prudens költségvetés-politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások ([17]) nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 2,3 %-ra korlátozza. A 2023. évi költségvetésük végrehajtása és a 2024. évi költségvetésiterv-javaslatuk elkészítése során a tagállamoknak figyelembe kellett venniük azt, hogy a Bizottság – a 2023. évi tényadatok alapján – javasolni fogja a Tanácsnak a hiányalapú túlzotthiány-eljárások megindítását. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint Franciaország nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadásai 2024-ben várhatóan 1,8 %-kal emelkednek ([18]), amely az ajánlott maximális növekedési ráta alatt van. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával.

(18) A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy Franciaország 2023–2024-ben a lehető leghamarabb vezesse ki a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és az így keletkező megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy ha az újbóli energiaár-emelkedések új vagy folytatódó támogatási intézkedéseket tesznek szükségessé, Franciaországnak biztosítania kell, hogy az ilyen támogatási intézkedések a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, fiskálisan finanszírozhatóak legyenek, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedések nettó költségvetési költsége ([19]) a becslések szerint 2023-ban a GDP 0,9 %-át, valamint az előrejelzések szerint 2024-ben a 0,2 %-át és 2025-ben a 0,0 %-át teszi ki. A szabályozott villamosenergia-árakra vonatkozó plafon, amelyet a végső villamosenergia-fogyasztásra kivetett belföldi adó (TICFE) csökkentése és a villamosenergia-szolgáltatók ellentételezésére nyújtott közvetlen támogatások révén hajtanak végre, 2024-ben is hatályban marad. Ha a kapcsolódó megtakarításokat a tanácsi ajánlásnak megfelelően az államháztartási hiány csökkentésére használnák fel, az említett előrejelzések 2024-ben a GDP 0,6 %-ának megfelelő költségvetési kiigazítást jelentenének, miközben a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások ([20]) az említett évben a GDP 1,0 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra. A szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket 2023-ban és 2024-ben kivezetik.

([16]) A Tanács ajánlása (2023. július 14.) Franciaország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Franciaország 2023. évi stabilitási programját (HL C 312., 2023.9.1., 86. o.).

([17]) A nettó elsődleges kiadások alatt a következők nélkül számított nemzeti finanszírozású kiadásokat értjük: i. diszkrecionális bevételi intézkedések, ii. kamatkiadások, iii. ciklikus munkanélküliségi kiadások, valamint iv. egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

([18]) Ez 2024 tekintetében a GDP 0,0 %-át kitevő mértékben egyszeri intézkedéseket, 2023 vonatkozásában pedig bírósági határozatokkal összefüggésben a GDP - 0,1 %-át kitevő kiadásokat vesz figyelembe.

([19]) A számadat az említett intézkedések éves költségvetési költségének szintjét mutatja, beleértve a bevételeket és kiadásokat, és adott esetben az energiaszolgáltatók váratlan nyereségére kivetett adókból származó bevételek nélkül.

([20]) E hatás, amely a nominális GDP arányaként fejezhető ki, az elsődleges államháztartási kiadások változásának és a középtávú (tízéves) átlagos potenciális nominális GDP-növekedésnek az összevetéséből adódik, ahol az elsődleges államháztartási kiadások nem tartalmazzák i. a diszkrecionális bevételi intézkedések járulékos költségvetési hatását, ii. az egyszeri kiadásokat, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadásokat, valamint iv. a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat.

Ez összhangban van a Tanács ajánlásával. Emellett a kapcsolódó megtakarításokat a tervek szerint a költségvetési hiány csökkentésére fogják felhasználni. Ez is összhangban van a tanácsi ajánlással.

(19) Emellett a Tanács azt is ajánlotta, hogy Franciaország tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások és az egyéb uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása érdekében. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a nemzeti finanszírozású közberuházások 2024-ben várhatóan a GDP 4,1 %-ának megfelelő stabil szinten maradnak. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával. Ezzel szemben az uniós forrásokból – ideértve az Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat is – finanszírozott közkiadások 2024-ben várhatóan változatlan – a GDP 0,4 %-ának megfelelő – szinten maradnak.

(20) Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján, és változatlan szakpolitikát feltételezve, a Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2025-ben a GDP 5,0 %-ának megfelelő államháztartási hiányt prognosztizál. A hiány 2025-ös, változatlan szakpolitikák melletti csökkenése főként a növekedés várható fellendülését tükrözi. A GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 113,8 %-ra nő. A GDP-arányos államadósság növekedését főként a magas elsődleges hiány és a növekvő kamatfizetések okozzák.

(21) Franciaországban számos adókiadás létezik, ami súlyos költségvetési terhet ró az országra. A 2023. évi költségvetési törvény becslése szerint a felsorolt 465 adókiadás költségvetési terhe 2022-ben 88 milliárd EUR-t (a GDP 3,3 %-át) tett ki, figyelmen kívül hagyva az adójóváírásnak a foglalkoztatásra és a versenyképességre gyakorolt hatását (*crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi*, CICE), amelyet 2019-ben visszavontak. A kutatásra vonatkozó adójóváírás (*crédit d'impôt recherche*, mintegy 7 milliárd EUR), az otthoni alkalmazottak adójóváírása (*crédit d'impôt pour l'emploi d'un salarié à domicile*, 5,7 milliárd EUR), a nyugdíjakra és a nyugdíjkonstrukciókra vonatkozó 10 %-os kedvezmény (*abattement de 10 % sur les pensions et retraites*, 4,4 milliárd EUR), valamint a javítási, átalakítási, berendezési és karbantartási munkákra vonatkozó 10 %-os ráta (*taux de 10 % pour les travaux d'amélioration, de transformation, d'aménagement et d'entretien*, 4,3 milliárd EUR) jelentették a 2023. évi költségvetési törvény legnagyobb vállalásait. 2013 óta a költségek és az adókiadások számának ellenőrzésére tett számos kísérlet ellenére ezek reálértéken több mint 16 %-kal nőttek. Jóllehet az adókiadásokat gazdaság- vagy szociálpolitikai célkitűzések motiválhatják, nem feltétlenül jelentik a legköltséghatékonyabb eszközt, és egyes esetekben súlyos gazdasági torzulásokhoz vezethetnek. Amint azt a francia Számvevőszék is jelezte, az adókiadások csökkentik a francia adórendszer hatékonyságát és átláthatóságát, jelentősen bonyolítják a rendszert, és tágabb értelemben az allokációs hatékonyság csökkenését idézik elő az egyedi döntések torzulása miatt. A 2023 novemberében elfogadott, a 2023–2027-es időszakra vonatkozó többéves államháztartási törvény egyedi rendelkezéseket vezetett be az adókiadások költségvetési hatásának korlátozása, számuk ellenőrzése és hatékonyabbá tételük érdekében, egyszersmind az éves költségvetési folyamat keretében a Parlamenttel folytatott kommunikáció átláthatóságának javítására is törekedett. A korábbi kísérletek azonban korlátozott sikert mutattak az adózás bonyolultságának és az adókiadásokhoz kapcsolódó költségvetési terhek csökkentése terén. Mivel az adókiadások természetüknél fogva nem tartoznak a kiadásokra vonatkozó költségvetési ellenőrzések hatálya alá, visszafogásuk hasonló mértékű nyomon követést tenne szükségessé, kiegészítve a kormány által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében kezdeményezett kiadások felülvizsgálatával.

(22) Franciaország közkiadásai 2023-ban a GDP 57,3 %-át tették ki, ezzel a közkiadások mértéke továbbra is jóval az uniós átlag felett van. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése hasonló különbséget vetít előre 2024-re és 2025-re. Ezért Franciaországban a költségvetési konszolidációhoz határozott fellépésre van szükség az állami kiadások terén. A 2023. évre vonatkozó költségvetési törvénnyel a helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel összefüggésben elfogadott új kiadás-felülvizsgálati mechanizmus alkalmas a konszolidáció és az államadósság csökkentésének a támogatására. Az említett új mechanizmus fő célja a közkiadások rendszeres értékelése azzal a céllal, hogy egyfelől azonosítsák a növekedést, a társadalmi befogadást, valamint a zöld és a digitális átállást leghatékonyabban támogató kiadásokat, másfelől megtakarításokat érjenek el a hatékonysági problémákkal érintett kiadásoknál. A konkrét javaslatokat is tartalmazó első jelentést 2023 júliusában nyújtották be a Parlamentnek. Mindazonáltal a mechanizmus működése csak korlátozottan jelenik meg konkrét és számszerűsített megtakarítási intézkedések formájában a 2024. évre vonatkozó költségvetési törvényben. A jövőben a költségvetési konszolidáció szempontjából előnyös lenne, ha a kiadások felülvizsgálatából származó számszerűsített kiadásmegtakarítási célokat rendszeresen beépítenék a jövőbeli éves és többéves költségvetési tervezésbe.

(23) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és az említett rendelet V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Az említett reformok és beruházások várhatóan segítenek kezelni a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások mindegyikét vagy jelentős részét. E szoros időkereten belül Franciaország hosszú távú versenyképességének a zöld és a digitális átállás révén történő fokozásához kulcsfontosságú gyorsan haladni a REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési terv eredményes végrehajtásával, biztosítva ugyanakkor a társadalmi méltányosságot. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt kötelezettségvállalások 2026 augusztusáig történő teljesítése szempontjából meghatározó jelentőséggel bír, hogy Franciaország folytassa a reformok és beruházások végrehajtását. A helyreállítási

és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

(24) A kohéziós politikai programok félidős felülvizsgálatának részeként Franciaországnak – az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([21]) 18. cikkével összhangban – 2025 márciusáig felül kell vizsgálnia az egyes – az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), a Kohéziós Alap és az Igazságos Átmenet Alap (IÁA) által támogatott – programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat, valamint a nemzeti energia- és klímatervét. Az említett felülvizsgálat képezi az alapját az egyes programokhoz nyújtott uniós finanszírozás végleges allokációjának. Bár Franciaország eredményeket ért el a kohéziós politikai programok és a szociális jogok európai pillérének végrehajtása terén, továbbra is maradnak kihívások. 2023-ban Franciaországban országszerte mérsékelt növekedés volt tapasztalható, a régiók között továbbra is jelentős különbségekkel, amelyek közül néhány hosszú távon lassú növekedést mutat. Jelentős fejlettségi különbségek figyelhetők meg a legkülső és a nagyvárosi régiók, valamint a városi és nem városi térségek között. Elengedhetetlen a kohéziós politikai programok végrehajtásának felgyorsítása. A programok keretében elfogadott prioritások továbbra is relevánsak. Különösen fontos a regionális szintű kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységek további támogatása, legfőképpen a regionális innovációs ökoszisztémák, a stratégiai készségek és a tehetségek vonzása révén. Szintén külön figyelmet érdemel, hogy növelni kell a vállalkozások digitalizációs és innovációs kapacitását, különösen a fejlődési csapdában lévő régiókban. A zöld átálláshoz hozzájáruló prioritások továbbra is kulcsfontosságúak, különös tekintettel a megújulóenergia-termelésre, az intelligens energiarendszerek fejlesztésére és az energiahatékonyság-javító intézkedésekre, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra. A legkülső régiókban továbbra is alapvető fontosságú az ivóvízellátás, a szennyvíztisztítás, valamint a települési hulladék gyűjtése és kezelése. Továbbra is fontos szerepet kap a hátrányos helyzetű csoportok, például a migráns háttérrel rendelkező és a fogyatékossággal élő személyek aktív befogadása, valamint a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő tovább- és átképzésbe történő minden célzott beruházás, különös tekintettel a hátrányos helyzetű csoportokra. Kulcsfontosságú továbbá a szegénység elleni és a társadalmi befogadást célzó intézkedések folytatása, különös tekintettel a gyermekekre, a lakhatáshoz való hozzáférésre és a kilakoltatások megelőzésére. Franciaország továbbá felhasználhatná az (EU) 2024/795 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([22]) létrehozott Stratégiai Technológiák Európai Platformját az ipari átalakulás támogatására. Franciaország konkrétan fejleszthetné a szükséges készségeket, technológiákat és infrastruktúrát, és ösztönözhetné az új stratégiai értékláncokban („nettó zéró” ipar, kritikus fontosságú nyersanyagok, az energiaigényes iparágak dekarbonizációja) való részvételt.

(25) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és más uniós alapok által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Franciaország számos további kihívással néz szembe a szakemberhiánnyal, az oktatási rendszer egyenlőtlenségeivel és az oktatási eredmények romlásával, a tanárok munkakörülményeivel és képzésével, valamint az üzleti környezettel, a kutatással, a fejlesztéssel és az innovációval, valamint a zöld átállással kapcsolatban. E kihívások kezelése hozzájárulna a munkavállalók készségeinek és tanulási eredményeinek fejlesztéséhez, valamint a munkatermelékenység növeléséhez. Emellett a francia vállalkozások hatékonyságát is javíthatná, növelve a francia gazdaság versenyképességét. A versenyképesség és a munkatermelékenység további növelése a költségvetési fenntarthatóság alátámasztásához is hozzájárulna.

(26) A munkaerő-felvétel egyik fő akadálya a szakképzett munkaerő hiánya. 2022-ben ez különösen jellemző volt az iparban, az információs és kommunikációs technológiák (IKT) ágazatában és az egészségügyi ágazatban, valamint a zöld átálláshoz szükséges készségeket igénylő szakmák terén. Emellett a francia kis- és középvállalkozások (kkv-k) 45 %-a (uniós arány: 38 %) számolt be arról, hogy nagyon nehéznek találja a megfelelő készségekkel rendelkező alkalmazottak felvételét. A francia vállalkozások 83 %-a (uniós arány: 81 %) említi a munkaerő- és szakemberhiányt a beruházások egyik fő akadályaként. Emellett a megfelelő készségek hiánya akadályozza az ipar dekarbonizációjára irányuló beruházásokat. A munkavállalók tovább- és átképzésére irányuló, az Eszköz által is támogatott beruházások ellenére továbbra is nehézségek állnak fenn, különösen az alacsony képzettségűek elérése ([23]) és a képzésekre jelentkezőknek a kiemelt ágazatok felé terelése tekintetében. A korábbi és közelmúltbeli beruházások, például a készségfejlesztési beruházási terv (*plan d'investissement dans les compétences*) értékelése kiemeli, hogy a képzéseknek

([21]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([22]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/795 rendelete (2024. február 29.) a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról és a 2003/87/EK irányelv, valamint az (EU) 2021/1058, az (EU) 2021/1056, az (EU) 2021/1057, az 1303/2013/EU, a 223/2014/EU, az (EU) 2021/1060, az (EU) 2021/523, az (EU) 2021/695, az (EU) 2021/697 és az (EU) 2021/241 rendelet módosításáról (HL L 2024/795., 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

([23]) Legfeljebb alsó középfokú végzettséggel (ISCED 0–2) rendelkező személyek.

csak 25 %-a érint kiemelt ágazatot, és a képzések 20 %-a irányul szakemberhiánnyal küzdő foglalkozásokra. Emellett 2022-ben az alacsony képzettségű felnőtteknek csak mintegy 25 %-a vett részt tanulásban. A továbbképzést és átképzést támogató intézkedések hatékonyságát hátrányosan érintheti az oktatási rendszer csökkenő teljesítménye, mivel a további oktatásban és képzésben való részesülés alapját az alapkészségek képezik. Bár a készségfejlesztési beruházási tervet 2027-ig megújították, a hozzá rendelt eszközök csökkentek.

(27) Az oktatásra fordított magas közkiadások ellenére a francia oktatási rendszerben a közelmúltban észrevehetően csökkent a teljesítmény, ami a tanulók társadalmi-gazdasági hátterének jelentős hatásában is megmutatkozik. A nemzetközi tanulói teljesítménymérés (PISA) 2022. évi felmérése szerint Franciaországban a 15 évesek 28,8 %-a alulteljesített a matematika (uniós átlag: 29,5 %), 26,9 %-uk az olvasás (uniós átlag: 26,2 %), míg 23,8 %-uk a természettudományok terén (uniós átlag: 24,2 %). Ez az uniós átlag körüli pontszámokat eredményez, amely szintén jelentősen romlott. 2018 óta mindhárom tantárgy esetében jelentősen nőtt a gyengén teljesítő diákok aránya. Ugyanakkor jelentősen csökkent a legjobban teljesítő diákok aránya, különösen a matematika és az olvasás területén. Az alapkészségek terén mutatkozó csökkenő jártasság még hangsúlyosabb a hátrányos helyzetű 15 éves diákok körében, beleértve a migráns háttérrel rendelkezőket is, akiknél kétszer akkora az alulteljesítés kockázata, mint a belföldön született szülőkkel rendelkező, belföldön született társaiknál. A diákok alapkészségek terén elért teljesítményének javítása alapvető fontosságú, már fiatal kortól kezdve. Franciaországban az alapfokú oktatásra fordított összes kiadás valamivel elmarad az OECD átlagától. Az elmúlt években számos intézkedést hajtottak végre az iskolai egyenlőtlenségek csökkentése érdekében. Ilyen intézkedés volt az osztályméret felére csökkentése a „kiemelt oktatási területeken”. Bár az első értékelések rámutatnak az intézkedésnek a tanulók oktatási eredményeire gyakorolt pozitív hatására, a kiemelt területeken kívül élő hátrányos helyzetű tanulók 70 %-a nem élvezi ennek előnyeit. 2023-ban az Oktatási Minisztérium jobb társadalmi keveredést szorgalmazott az iskolákban azáltal, hogy nem kötelező erejű célt tűzött ki az állami iskolák társadalmi szegregációjának 2027-ig történő 20 %-os csökkentésére, és egyetértési megállapodást írt alá a magániskolákkal. Ezen túlmenően a 2023 szeptemberében elfogadott intézkedés, amely valamennyi tanuló számára heti egy óra differenciált francia- és matematikaoktatást vezetett be, képes megerősíteni az alapkészségeket. Az említett intézkedéseknek a tanulási eredményekre gyakorolt hatása azonban még nem érzékelhető, és további értékelésekre lesz szükség. Az erőforrásoknak és módszereknek a helyi körülményekhez és a diákok igényeihez való igazítása tovább segítheti az oktatási rendszer teljesítményének és méltányosságának javítását.

(28) Noha 2023-ban a tanárok fizetése nőtt, továbbra is aggályok merültek fel a szakma vonzerejével kapcsolatban, és a tanárhiány hátráltatja az oktatási eredményeket. Franciaországban az egyik legmagasabb a diák/tanár arány az EU-ban. Emellett az alacsonyabb képesítéssel és tapasztalattal rendelkező, ideiglenes alkalmazottként foglalkoztatott tanárokra való támaszkodás növelése, valamint a tartós képzéshez való hozzáférés befolyásolhatja a tanítás minőségét. Lépéseket tettek a tanítási feltételek javítására, ideértve az általános iskolai tanárok francia nyelvű és matematikaképzésének megerősítését. Mindazonáltal lehetőség van ezen intézkedések további kiterjesztésére, különösen az alap- és továbbképzés jobban összehangolható az összes diák változó igényeivel, valamint a tanárok és az iskolák számára nagyobb mértékű autonómia biztosítható. Bár egy OECD-jelentés szerint az iskolák nagy fokú önállóságának biztosítása (ha az elszámoltathatósággal párosul) pozitív hatással lehet a tanulók teljesítményére, a francia Számvevőszék arra figyelmeztet, hogy a gyakorlatban az iskolaigazgatóknak korlátozott mozgásterük van a tanulók igényeihez és a helyi körülményekhez való alkalmazkodásra.

(29) Az adminisztráció egyszerűsítését célzó számos reform ellenére Franciaországban a vállalkozások továbbra is súlyosnak érzik az adminisztratív terheket, ami kedvezőtlenül hat az innovációra és a termelékenységre. Egy 2022-es felmérés szerint a vállalkozások 49 %-a „nagyon súlyos problémának” tartja az adminisztratív eljárások bonyolultságát (ez a legmagasabb arányok közé tartozik az Unióban, és meghaladja a 33 %-os uniós átlagot). Franciaország becslése szerint a túlságosan sok szabály a GDP legalább 3 %-ába kerül évente. Az érdekeltek által az adminisztratív terhek csökkentésére tett javaslatokkal összhangban prioritásként lehetne kezelni a benyújtandó dokumentumok számának korlátozását („csak egyszer kelljen beszámolni” elv), az eljárások digitalizálásának általánossá tételét, miközben fenn kell tartani a közigazgatással való közvetlen kapcsolattartást. Prioritást lehetne adni az engedélyezési rendszereknek az alkalmazandó feltételeknek való megfelelésről szóló egyszerű nyilatkozatokkal való felváltása, vagy az érzékenyebb ágazatok esetében az engedélyezés egyszerűsítése céljából a döntéshozatali idő lerövidítésével és a hallgatólagos jóváhagyás elfogadásával, amennyiben ez még nem alkalmazható.

(30) Franciaország jelentős közfinanszírozást biztosít az üzleti K+F és innováció támogatására. A tagállamok közül GDP-arányosan Franciaország fordítja az egyik legtöbbet a vállalkozások K+F támogatására (2021-ben a GDP 0,45 %-át) ([24]). Az üzleti K+F azonban stagnál, és az uniós átlag alatt marad (2022-ben a GDP 1,43 %-a). Az EBB 2023. évi beruházási felmérése szerint a francia vállalkozásoknak (amelyek 99,8 %-a kkv) csupán 30 %-a ruházott be új termékek, eljárások és szolgáltatások fejlesztésébe. Ez az egyik legalacsonyabb arány az Unióban. A tudományos élet és a vállalkozások közötti együttműködéssel kapcsolatos mutatók ([25]) stagnálása és a tudományos életpályák csökkenő vonzereje mellett a kutatásprogramozási törvény és más bejelentett intézkedések – amelyek közül néhány szerepel a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben – várhatóan javítani fogják a kutatási rendszer hatékonyságát azáltal, hogy megerősítik a tudomány és a gazdaság közötti kapcsolatot, és vonzóbbá teszik a kutatói életpályákat. Ugyanakkor időbe telik, amíg az említett intézkedések hatása megvalósul, majd láthatóvá válik a mutatókban. A kutatásra vonatkozóan költséges adójóváírás van érvényben, bár az értékelések jelentős hiányosságokra mutattak rá. Az Innovációs Politikák Nemzeti Értékelő Bizottsága (*Commission nationale d'évaluation des politiques d'innovation*) által 2021-ben elvégzett értékelés alapján a program nem gyakorolt jelentős hatást a nagyobb vállalkozásokra, annak ellenére, hogy a támogatás azokra összpontosult. Ezért – a költségek visszafogása mellett – lehetőség van az említett K+F-program célzottabbá tételére a K+F-teljesítmény növelése érdekében. Az innovációt támogató egyéb intézkedések sokkal kisebb volumenűek, de jobban megcélozzák a kkv-ket. Ezek közé tartozik különösen az innovációs adójóváírás és a fiatal innovatív vállalatok (*Jeunes Entreprises Innovantes*) státusza, amely szociális és adóügyi előnyöket biztosít a különleges K+F-intenzitási és növekedési kritériumoknak megfelelő induló vállalkozások számára.

(31) Franciaország energiaszerkezetében a fosszilis tüzelőanyagok részaránya valamelyest nőtt 2022-ben, míg a megújuló energiaforrások részaránya alacsony, 14,6 % volt. Emellett Franciaország jelentős hiányosságokat mutatva nem teljesítette a megújuló energiára vonatkozó, 2020. évi uniós célkitűzését. Annak ellenére, hogy 2022-ben a napenergia jelentős növekedése miatt nőtt a telepített megújulóenergia-kapacitás, Franciaország a 2030-as célok eléréséhez lemaradásban van a megújuló energia alkalmazását illetően, különösen a villamosenergia-termelés terén. Tekintettel arra, hogy a bejelentett további atomerőművek építése időbe telik, és a villamosítási igények várhatóan gyorsan növekedni fognak, a megújuló energiaforrások gyors bevezetése hozzájárulna Franciaország energiaellátásának biztonságához, miközben csökkentené a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét. 2023 márciusában Franciaország törvényt fogadott el a megújulóenergia-termelés felgyorsításáról, amely magában foglalja a települések által a „megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas területek" időre szabott, alulról felfelé történő meghatározását. Ennek gyors végrehajtása indokolt. 2024. április közepéig azonban a települések kevesebb mint 20 %-a kezdte meg az említett területek azonosítását. Ezen túlmenően az egyik végrehajtási jogi aktus még mindig nem határozta meg a még nem közzétett többéves energiaterv (*programmation pluriannuelle de l'énergie*) regionális célkitűzéseit. Emellett továbbra is egyszerűsíteni kell az önellátás céljából az elosztóhálózathoz való csatlakozás eljárásait. A megnövekedett mennyiségű megújuló energia integrálása és az ellátás biztonságának garantálása érdekében további beruházásokra van szükség a villamosenergia-hálózatokba és rugalmassági megoldásokba (például tárolás).

(32) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel 2024-ben a Tanács azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euroövezetről szóló 2024. évi ajánlás végrehajtása érdekében. Franciaország esetében az 1., 2., 3. és 4. ajánlás hozzájárul az euroövezetről szóló 2024. évi ajánlásban foglalt első, második, harmadik és negyedik ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Franciaország 2024-ben és 2025-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Kellő időben nyújtsa be a középtávú költségvetési-strukturális tervet. A megreformált Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeivel összhangban 2025-ben korlátozza olyan mértékűre a nettó kiadások növekedési rátáját, ami biztosítja többek között, hogy az államadósság középtávon megalapozottan csökkenő pályára kerüljön, és az államháztartási hiány a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték felé csökkenjen. Csökkentse az adórendszer összetettségét azáltal, hogy célzottabbá teszi az adókiadásokat, megszünteti a legkevésbé hatékonyakat és korlátozza azok általános költségvetési hatását. Folytassa a költségvetési intézkedések minőségének javítására irányuló erőfeszítéseket, többek között azáltal, hogy a kiadások felülvizsgálatának meglévő keretén belül mennyiségi célokat határoz meg a költségvetési tervezésben a kiadásmegtakarításokra vonatkozóan.

([24]) A Bizottság számításai szerint a támogatás a GDP 0,28 %-át kitevő adóösztönzők (az OECD legutóbb 2024 áprilisában frissített adatai) és a GDP 0,16 %-át kitevő közvetlen támogatások (az Eurostat legutóbb 2024. március 17-én frissített adatai) összege.

([25]) Nevezetesen a köz- és magánszféra közötti partnerség keretében létrejövő tudományos publikációk aránya az összes publikáció %-ában; a (nemzeti) vállalkozások által finanszírozott K+F-re fordított közkiadások a GDP %-ában; valamint a (nemzeti) vállalkozások által finanszírozott K+F közkiadások a K+F-re fordított összes közkiadás %-ában.

2. Folytassa a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló helyreállítási és rezilienciaépítési terv gyors és hatékony végrehajtását, biztosítva a reformok és beruházások 2026 augusztusáig történő befejezését. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok végrehajtását. Az említett programok félidős felülvizsgálata keretében továbbra is összpontosítson az elfogadott prioritásokra, figyelembe véve a Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezés által a versenyképesség javítására kínált lehetőségeket.

3. Folytassa a szakemberhiány kezelését, többek között a zöld átállással kapcsolatos foglalkozások esetében, és mozdítsa elő a képzésben való részvételt, különösen az alacsony képzettségűek körében. Javítsa az oktatási rendszer teljesítményét és méltányosságát. Erősítse meg a tanári szakmát, többek között a munkafeltételek és a képzés javításával.

4. Javítsa az üzleti környezetet az adminisztratív terhek csökkentésével. Mozdítsa elő az üzleti K+F-intenzitását, többek között az állami támogatási rendszerek célzottabbá tételével. Gyorsítsa fel az energetikai átállást a megújuló energiaforrások gyorsabb alkalmazásával, többek között másodlagos jogszabályok elfogadása, „megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas célterületek” létrehozása és tárolási technológiák előmozdítása révén.

Kelt Luxembourgban, 2024. október 21-én.

a Tanács részéről

az elnök

NAGY I.